

NEWS FROM HEGYVIDÉK – PAGE 2

Ne milliárdosok rezervátuma legyen a kerület!

Budapest lakossága jelentősen csökkent, míg a szomszédos településeké rohamosan nőtt az elmúlt évtizedben, és ezt leginkább az agglomerációval határos kerületek érzik meg, köztük a Hegyvidék is. Mi az oka a tömeges kiköltözéseknek, milyen összefüggésben van ez a kerület lakásállományának minőségével, mennyiségével, van-e lakhatási válság, és mindez milyen hatással van a mindennapjainkra, például a közlekedésre? Ezekre a kérdésekre kerestük a válaszokat Pokorni Zoltán polgármesterrel és Kocsis János városzociológussal, a Magyar Urbanisztikai Társaság alelnökével.

– A Hegyvidéken élők többsége a közlekedést, a parkolást, az utak állapotát és a lakásépítéset tartja problémának a kerületben. Önök is az első helyekre sorolnák ezeket, és ha igen, e területek valamilyen módon összefüggnek egymással, vagy önállóan kezelendő problémákról van szó?

Pokorni Zoltán: Valóban ezek ma a legfontosabb problémák a Hegyvidéken. Húsz-harminc évvel ezelőtt a munkanélküliség volt az. Ezt egy boldog időszak követte, amikor a kutyapispok állt a lista elején. Ma már a közlekedés, az utak állapota állnak. Megjegy-

zem, ez a jólétekből is fakad, hiszen ma, viszonyítva, olcsóbban jutunk hozzá autókhoz, mint mondjuk a szüleink, és sok családban két-három autó is tulajdonban van.

Kocsis János: A közlekedés mindenhol gondot jelent, de mint mindent, ezt is érdemes kicsit távolabbról néznünk. A környező országokhoz képest Magyarorszá-

Az ingázás túlterheli a közlekedési hálózatot és az utakat

gon ezer lakosra kifejezetten kevés autó jut. Lengyelországgal egybevetve nagyjából kétharmad a különbség. Mi mégis soknak érezzük, ennek pedig az az oka, hogy az az utcahálózat és infrastruktúra, aminek ezt a mennyiséget ki kellene szolgálnia, nem képes erre. Budapesten kifejezetten magas a tömegközlekedés aránya, elsősorban a belső kerületekben.

A Hegyvidék keleti, sűrűn beépített részén is kifejezetten jó a tömegközlekedés, és a használók aránya is magas. A város külső részén viszont, vagy például a Hegyvidék felső részén ez az arány romlik. A koronavírus-járvány idején ráadásul elszoktunk a tömegközlekedéstől, és ennek ma is érezzük a hatását.

P.Z.: A probléma megértéséhez azt is látnunk kell, hogy megváltozott Budapest és az agglomeráció viszonya. Az elmúlt egy-másfél

A funkció nélkül maradó intézményi övezetekben még van mód a fejlesztésre

évtizedben a fővárosból közel félmillió ember költözött ki a környező települések valamelyikébe. Nagy részük viszont ide jár vissza dolgozni, ide jár vissza intézményeket használni. Tehát itt veszi igénybe az oktatási, az egészségügyi, a kulturális szolgáltatásokat. Emiatt ezeken az intézményeken, amelyeknek egy része kis lakóutcákban található, nagy forgalom jelenik meg. Végül soron éppen ezért állunk jelenleg perben egy vállalkozással, amelyik angol

nyelvű iskolát akart indítani egy szűk, alig három-négy méter széles utunk mellett. Nem engedélyeztük, mert ennek a keskeny lakóutcának a forgalma elviselhetetlené vált volna. A GPS-alkalmazások a zsúfolt főutakról így is ezekre a kis utcákra terelik az agglomerációs forgalmat. Készítettünk mérést is, amiből kiderült, hogy az áthaladó autók mindössze 15 százaléka volt helyi illetőségű, míg 85 százaléka az agglomerációból jött.

(Folytatás a 4. oldalon)

Új járda épült a Kútvölgyi úton

A biztonságos autós és gyalogos közlekedés alapkövei a megfelelő minőségű utak és járdák, éppen ezért a Hegyvidéki Önkormányzat fokozottan gondoskodik ezek karbantartásáról. Évekkel ezelőtt a képviselő-testület úgy döntött, hogy a kommunális adókból befolyó összeget kizárólag erre a célra lehet fordítani, ennek köszönhetően folyamatosan újulnak meg az önkormányzat kezelésébe tartozó út- és járdaszakaszok. A jó idő beköszöntével most még inkább felpörgött a munka.

Szintén véget ért a járdajavítás a Pethényi úti játszótér szomszédságában, a Határőr úton és a Pethényi úton. Itt is sima aszfaltburkolat készült.

Folyamatban van a MOM Sport melletti belső járda javítása a Csörsz utcában. Korábban részlegesen megsüllyedt a kövezet, ezért ezt újrarakják a szakemberek, míg a sérült darabokat újakra cserélik. Megkezdődött a botlásveszélyes járda javítása a Veréb utcában és a Mártonhegyi út 20–22. között, mindkét helyen aszfaltozás várható.

Az útpálya kopórétegét kell kicserélni a Monda utcában, ezzel egy időben a szegély és a járda is megújul. A Zugligeti út és a Mese utca közötti, tavaly elkészülő rész után ezúttal a Mese utcától a Napos utcáig zajlik majd aszfaltozás a forgalmas Virányos úton. Ahol szükséges, a járdahibákat is javítja a kivitelező. Itt forgalomtól elzárt lesz a munkaterület, de az előírtakat betartva, az érintett ingatlan tulajdonosokat megfelelő módon tájékoztatva zajlanak a munkálatok. Napokon belül kezdetét veszi a Szendrő utca útpályájának felújítása is.

Az elmúlt években folyamatosan újította fel az önkormányzat a Határőr út XII. kerületi fenntartású szakaszait. Tavasszal a 49–61. szám közötti rész kap sima aszfaltburkolatot.

Az úthibák javítását az önkormányzat megbízásából a Penta Kft. végzi a Hegyvidéken. Március második felében kis felületű aszfaltozás és burkolatjavítási munkálatok folynak majd a Beatrix utcában, a Járőr utcában, az Irrás utcában, a Hunyad lejtőn, a Szilassy úton, a Janka úton, a Városmajor utcában, a Városházai úton, a Kútvölgyi lejtőn, a Fogaskerekű utcában, a Gaál József úton, a Tartsay Vilmos utcában, a Vas Gereben utcában és az Arnyas úton. A kátyúzás idején a gépkocsival történő ki- és behajtás biztosítva lesz, ugyanakkor rövid ideig tartó forgalomkorlátozásokra lehet számítani.

Amennyiben az adott útszakasz kerületi kezelésű, azaz nem jár rajta tömegközlekedési eszköz, változatlanul a hegyvidek.hu/aktualis/kerületi-munkálatok/uthiba-bejelentenes honlapon lehet bejelenteni az úthibákat. A tömegközlekedéssel érintett utakon keletkező kátyúk esetében a 06-1/301-7500-as telefonszámot kell hívni.

MM.

Március 15-e legnagyobb értéke, hogy mindenki tud vele azonosulni

Nagy erény, ha értelmes viták folynak a politikában, és nagyon nagy veszély, ha csak felületes vádaskodás, a másik kirekesztése történik – mondta Pokorni Zoltán polgármester a Hegyvidéki Önkormányzat március 15-i ünnepségén. A megemlékezés számos díj átadására is alkalmat adott. Elismerésben részesültek a közbiztonság, a közösségépítés és a sport területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó hegyvidékiek, valamint díjak kaptak azok a gyerekek, akik kiváló munkákat adtak be a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény által meghirdetett 1848-as pályázatokra.

„Mindenki magáénak érzi március 15-ét, a forradalmat és a szabadságharcot” – erről beszélt Pokorni Zoltán polgármester a Hegyvidéki Önkormányzat MOM Kulturális Központban tartott idei ünnepi megemlékezésén. Mint mondta, fiatalok között kifejezetten bosszantotta, hogy

szekőtni bennünket ez a történelmi hagyomány.

A polgármester szerint 1848 több fontos tanulsággal is szolgál ma, a 2024-es európai parlamenti és önkormányzati választások kampányidőszakában. Az egyik, hogy a „nagy öregek” ugyan különbözőképpen gondolkodtak a

Pokorni Zoltán polgármester

és TikTok-videók adják a politika lényegét? – tette fel költői kérdését Pokorni Zoltán, aki úgy véli, egyre inkább kiürülnek a hivatásos politika formái, nemcsak ha-

Több lesz a növény a Kútvölgyi úti új járdaszakasz mellett

Már átadták a forgalomnak a Kiss János altábornagy utca felújított alsó szakaszát. A Győri út és az Alkotás utca között a munkások újraaszfaltozták az útpályát, és a járda is megszépült.

Nemrég fejeződött be a járdajavítás a Kútvölgyi úton, az Alsó Svábhegyi úti csomópont és a Fészek utca között. A kivitelező mindkét oldalon felbontotta és a szerkezettel együtt újjáépítette a járdát, amely sima aszfaltborítást kapott. Megnőtt a növényzettel borított terület mérete, ugyanis a Fészek utcánál szélesebb lett a zöld

Átadták a gyalogosforgalomnak a Hangya utcát a Thomán István utcával összekötő lépcsőt. Az útépitők kijavították a csorba fokokat, az időállóság érdekében megerősítették a járófelület éleit, továbbá lefestették a korlátokat.

Hamarosan megkezdődik a Tündér lépcső hibás lépcsőfokainak javítása is. Folyamatban van a Goldmark Károly utca 39. és a Gaál József út 21/b közötti lépcső teljes átépítése, a munkálatok idejére leáll a gyalogosforgalom. Jelenleg nagyjából féltávnál tart a kivitelezés.

Az ünnepi megemlékezés koszorúzással ért véget a Gesztenyész kertben, a '48-as emlékoszlopnál

minden politikai erő, legyenek azok radikálisok, konzervatívok, liberálisok, kommunisták, nemzeti érzelműek vagy birodalomhívók, „magáénak akarja tudni Petőfi Sándort, március 15-ét és az egész nagy nemzeti mitológiát”. Ezt ma már másképp gondolja: éppen azt tartja március 15-e legnagyobb értékének, hogy mindenki tud vele azonosulni, képes ösz-

politikáról, mások voltak a nézeteik, ideológiáik, sőt, személyes ellenszenv is fűtötte őket, mégis képesek voltak együttműködni. Ezzel szemben a mai politikai szereplők sok mindent megtesznek annak érdekében, hogy ne jöjjen létre valódi párbeszéd.

„Igazi, érdemi politikai diskurzus folyik-e ma Magyarországon, vagy pedig Facebook-bejegyzések

zánkban, hanem szerte a világban. A „felületesség és pillanatnyosság” eluralkodásának okát a mérhetetlenül széles internetes nyilvánosság kialakulásában látja, amiben a viták intellektuális színvonalát a sok tíz- vagy százezer követővel rendelkező influencerszerek határozzák meg.

(Folytatás a 3. oldalon)

Pihenőpark épül a Törökbálinti út mellett

Hangulatos pihenőparkként születhet újjá a Törökbálinti út és a Zsigmond Vilmos utca találkozásánál lévő zöld terület. A körzeti önkormányzat képviselője kezdeményezésére. Arról, hogy pontosan milyen funkciók kapjanak ott

ezek elegye valósuljon-e meg a területen. A jelenlévők viszonylag hamar arra a közös álláspontra jutottak, hogy leginkább egy pihenőpark kialakítására lenne szükség. Fitnessgépekre nem tartották igényt, azt viszont kérték, hogy kerüljenek ki olyan eszkö-

A környéken élők dönthettek arról, hogy mi legyen a parkban

helyet, a környéken élők dönthettek egy helyszíni lakossági fórumon.

„Tavaly tavasszal álltam elő az a kezdeményezéssel, hogy kellene újítani ezt az egykori parkot. Az ősz folyamán online szavazást hirdtettem az önkormányzat a környékeliek részére arról, hogy mit szeretnének itt látni. A visszajelzések alapján három terv készült, most ezek közül választhatták ki a lakók azt, amelyik a számukra leginkább megfelelő” – szöveg az előzményekről a körzeti képviselője, hozzátéve azt is, hogy a képviselő-testület a múlt hónapban elkülönített egy összeget a park felújítására.

A helyszíni egyeztetésen a lakók arról dönthettek, hogy elsősorban park- vagy fitnessfunkció, illetve

zók, amik segítik a futókat a nyújtásban, bemelegítésben.

„Gyakran gyülekeznek itt nyugdíjasok, kisiskolások és nagycsaládok, akik a hegyre indulnak kirándulni. Úgy látom, a tervek alkalmasak arra, hogy ez a kis park jobban betöltsen a találkozóhely-funkcióját” – osztotta meg lapunkkal véleményét dr. Joós László, aki mintegy húsz éve él a közelben. Kitért arra is, hogy a környékeliek a magukénak érzik a helyet, tesznek a rend fenntartásáért, időnként összeszedik az eldobált szemetet. Terveik szerint legközelebb – az önkormányzat közreműködésével – áprilisban, a Föld napjához kapcsolódóan ismét összejönnek, hogy alaposan kitakarítsák a területet.

-zd-

Március 15-e legnagyobb értéke, hogy mindenki tud vele azonosulni

Az idén hárman kaptak Hegyvidéki Közösségépítő Díjat

na alpolgármestertől. A kitüntetéssel az idén Korik Andor Pálné tájfutónak és Szász-Kerek Judit túszevezetőnek, a Monspart Sarolta által alapított normafai gyalogklub önkéntes vezetőinek, valamint Lepenyéné László Teréznek,

a sportban egyaránt kiválóan helytálló diákok kaptak díjat: Andorfi-Kovács Kitti (kötélugrás), Benkó Szonja Lola (karate), Blága Zara (akrobatikus rock and roll), Borbás Alexandra Ramóna (gimnastikus művészi látványtánc),

kenu), Vajda Oszkár (kardvívás) és Vitán Dorka (kajak-kenu). A Hegyvidék sportjáért tett erőfeszítéseikért ugyancsak díjat kapott Holló Miklós, a Vasas SC síszakosztályának sifutás-, biatlón- és sírolleredzője, valamint Sütő-Nagy István, a Hegyvidék Sportközpont természetjáró-szakosztályának vezetője.

A Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény által az 1848. március 15-i eseményekhez kapcsolódóan meghirdetett rajzpályázaton tizenhat óvodás kapott jutalmat. Az általános iskolák alsó tagozatosainak pályázatán szintén tizenhat, míg a felső tagozatosok körében öt díjat osztott ki a zsűri.

A Hegyvidéki Önkormányzat ünnepi megemlékezése a Gesztenyes kertben ért véget, a '48-as emlékoszlopnál a XII. kerületi intézmények, nemzetiségek, párt-

A tanulásban és a sportban egyaránt kiválóan teljesítő hegyvidéki diákokat is díjazta az önkormányzat

a Hegyvidéki Kulturális Szalomban működő Vad horgoló klubja vezetőjének a közösség-szervező tevékenységét ismertte el az önkormányzat.

A „XII. kerület Sportjáért 2023” pályázaton a tanulásban és

Gergely Laura (sifutás, biatlón, síroller), Hirtling Márton (párbajtőrívás), Kalmár Nóra Brigitta (kajak-kenu), Márkus Nóra (röplabda), Mikula Marcell Csaba (kézilabda), Mikula Martin István (kézilabda), Sörös Hanga (kajak-

szervezetek, egyházközségek, kulturális és hagyományörző közösségek képviselői helyezték el virágaikat. Az önkormányzat nevében Pokorni Zoltán és Fonti Krisztina koszorúzott.

z.

MEGÚJULÓ VÉDETT ÉRTÉKEINK

Támogatás és védelem az értékes hegyvidéki épületeknek

Az idén is kiírta értékvédelmi pályázatát az önkormányzat a Hegyvidéken található védett épületek felújítási munkáira, összesen 50 millió forint támogatási keretösszeggel. Helyi védett épületekből eddig is sok volt, a számuk azonban tovább bővíülhet a településképi rendelet felülvizsgálatával. Az építészeti értékek megújításának elősegítéséről és a védelem formáiról Hapszné Tarcsafalvi Eszter kerületi főépítéssel beszélgettünk.

– A napokban jelent meg az önkormányzat idei értékvédelmi pályázata. A korábbiakhoz képest mik az újdonságok?

– Az értékvédelmi pályázat és támogatási rendszer közel húsz éve működik a Hegyvidéken. Az idei pályázat kiírásáról a tulajdonosi és városfejlesztési bizottság legutóbbi, márciusi ülésén született döntés. Az ötvenmillió forint támogatási keretösszegre 2024. május 31-ig lehet pályázni. A tavalyi évhez képest meg tudtuk emelni az in-

támogatás is folyósítható, utófinanszírozásos formában. Különlegessége a pályázatunknak, hogy a helyi védett értékek mellett az értékvizsgálati folyamat alatt álló épületek, valamint a fővárosi és az országos műemléki védelem alatt álló házak rendbetételére is igényelhető támogatás. Nemcsak teljes körű felújításra, hanem kisebb munkákra, vagy tervezésre is lehet pályázni. Minden esetben javasoljuk építésztervező megbízását, hogy szakszerű módon történjen a felújítás. A Hegy-

Kulturális központ jött létre az egykori lóvasút-végállomáson

gatlanonként nyújtható maximális támogatási összeget, így a kerületi helyi egyedi védelem alatt álló építészeti értékek felújítására akár ötmillió forint vissza nem térítendő

vidéki Tervtanács konzultációs lehetőséget biztosít az értékmentő munkálatok véleményezésére. Mielőtt a tulajdonosok nekilátnak az értékvédett épületek felújításának,

A Normafa Sínház hangulatos étteremként született újjá

állunk rendelkezésükre bármilyen műszaki, illeszkedési vagy esztétikai kérdéssel kapcsolatban. Igény szerint segítünk a megfelelő kivitelezési megoldás kiválasztásában, és tájékoztatást nyújtunk a szükséges hatósági engedélyekről.

– Az önkormányzat képviselő-testülete legutóbb tavaly novemberben bővítette a helyi védelmet élvező épületek listáját. Várható, hogy tovább bővíül a kör, így még többen igényelhetnek majd értékvédelmi támogatást építészeti értékeik felújítására?

– Az önkormányzat tulajdonosi és városfejlesztési bizottsága a településképi rendelet felülvizsgálatáról is döntött legutóbbi ülésén. Ezzel a rendelettel alapozzuk meg a helyi védelmet: jelenleg 311 helyi egyedi védelem alatt álló épület van a Hegyvidéken, ami kiemelkedő szám a fővárosi kerületek között. Ezekhez adódik még hozzá 82 ház a Hollósy Simon utcából, a Margareta utca páratlan oldaláról, továbbá a Tartsay Vilmos utca és a MOM Park közötti területről, amik helyi területi védelmet élveznek a beépítési karakter megőrzése érdeké-

ben. Értékvizsgálati folyamat alatt jelenleg 152 épület áll. Most épp azon dolgozunk, hogy kiválasszuk, az idei évben mely épületeket javasoljuk védelem alá helyezni. Ezzel kapcsolatban értesítjük majd az érintett tulajdonosokat, hogy számítsanak rá, hamarosan egy általunk megbízott értékvizsgálati szakértő keresi meg őket. Abban az esetben, ha a vizsgálat megerősíti, hogy jelentős építészeti értékei vannak az épületeknek, a településképi rendelet módosítását kezdeményezzük az épület védetté nyilvánítása érdekében.

– A Hegyvidéken nemcsak az értékes épületállomány, hanem a zöld területek aránya is kiemelkedő. Ez utóbbit milyen eszközökkel védi az önkormányzat?

– Mindkettő védelméért, megőrzéséért megtehetjük a szükséges

intézkedéseket. A zöld területek védelme érdekében a kerületi építési szabályzatok meghatározzák a telkek legnagyobb beépíthetőségét és a kötelezően megtartandó zöld felület nagyságát – ami egyes lakóövezetekben nagyobb, mint például a fővárosi előírás a parkként funkcionáló Margitszigeten. Egyáltalán nem támogatjuk a zöldmezős beruházásokat, az az elvi álláspontunk, hogy nem szabad újabb területek építési övezetbe vonni. Ehelyett elsősorban az alulhasznosított, vagy régóta üresen álló, funkciójukat veszített épületek hasznosítását ösztönözzük. Ezekben a területeken sokszor védett építészeti értékek találhatók, ame-

A Zugligeti iskola a hajdani Fácán vendéglő épületével bővült

lyek hasznosításával megtörténik a felújításuk is. A szabályozási terveinkben lefektetett elveket a saját projekteinkben is érvényesítettük, ezekben is az értékmentő felújításokat részesítettük előnyben. A tíz évvel ezelőtt elkezdett, lassan a végéhez közeledő Normafa-program keretében is számos védett érték tudott megújulni az

önkormányzat fejlesztésében. Így született újjá kulturális és rendezvényközpontként az egykori lóvasút-végállomás a Zugligeti úton, a hajdani Fácán vendéglő épülete a Zugligeti Általános Iskola bővítéseként, az Eötvös út 48. szám alatti villaépület a Normafa Park Látogatásközpont részeként, valamint a Normafa Sínház hangulatos étteremként. A környék rendbetételéhez kapcsolódott a panoráma hegyerinc autóműtészete is, amelyet az Eötvös út korábbi nyomvonalának módosításával, a korábbi buszforduló és parkoló területének zöldítésével, környezetrendezésével tudunk elérni. A Normafa kapcsán arra vagyunk a legbüszkébbek, hogy éveken át következetesen, lépésről lépésre, számtalan civil és zöldszervezettel egyeztetve, időnként saját magunkat is felülbírálva tudtuk végigvinni a terveinket, így jöttek létre az elérhető, környezettudatosan kialakított terek, a mai igényeknek megfelelően.

n.

■ „Megújuló védett értékeink” című sorozatunkban azokat a különleges hegyvidéki épületeket és egyéb védelem alatt álló értékeket mutatjuk be további lapszámainkban, amelyek az önkormányzat beruházásában vagy az önkormányzat támogatásával újultak meg példaértékű módon az elmúlt években.

Lebilincselő történetek a legendás Hegyvidékről

Több száz éves története során megannyi nevezetes esemény színhelye volt a Hegyvidék. Ezek közt szép számmal akad olyan is, amelyik a nagyközönség előtt ismeretlen – volt mindaddig. Most ugyanis megjelent A legendás Hegyvidék című kötet, ami – mint az alcíme is jelzi – ötven lebilincselő történetet ad közre a XII. kerület múltjából. A Hegyvidéki Kulturális Szalonban tartott könyvbemutatót Pokorni Zoltán polgármester és Fonti Krisztina alpolgármester is részt vett.

A polgármester azzal kezdte köszöntőjét, hogy a helytörténet sikerághoz. Elég csak körbenézni a szalon zsúfolásig megtelt nagytermében, hogy bárki megállapítsa: az embereket érdekli szűkebb pát-

Kulturális és Rendezvényközpontban működik. Az új kötet, a gyűjteményt vezető Földváry Gergely

könyvhöz egy kiállítás társul, ám nem csak ezt érdemes megnézni, májusban ugyanis hasonlóan iz-

hogy az csak nekik íródott.

Földváry Gergely arról beszélt, hogy két-három hónapig tartott a 244 oldalnyi anyag megírása, ám sokéves kutatómunka áll mögötte. Ötven történet és közel 400 fotó ajándékozza meg elményekkel mindazokat, akik kézbe veszik a kötetet.

A könyv felépítéséről és tartalmáról lapunk 2024. február 27-i számában írtunk bővebben, most csak néhány olyan érdekességet emelünk ki, amiről abban nem esett szó. Hauszmann Alajos Városmá-

Csorba László, Földváry Gergely és Pokorni Zoltán a könyvbemutatót

szervező egy képre, amelyen egy kis fürdőház látható 1885-ből, és mint megtudta, ezt megelőzően már állt ott egy másik, hasonló épület. Földváry Gergely megem-

Vérmező és az Alkotás utca sarkán állt, ma pedig a Krisztina téri templom mellett látható, igaz, csak a másolata. A Normafa, egyben Budapest első sísánca az eredeti formájában mindössze egy napig működött, mivel nem volt elég meredek és hosszú, s emiatt a sportolók egyszerűen leestek róla, ahelyett, hogy a levegőbe emelkedtek volna.

Olvasható történet a Központi Fizikai Kutatóintézetben látogató Stephen Hawkingről és a Széll Kálmán téri jégpályáról is, míg a legmeghökkenőbb felvétel a Zugligetben kedélyesen sétáló tevéket ábrázolja. Kis turpisság, hogy a fotó nem eredeti, az viszont igaz, hogy 1917-ben erre jártak a sivatagi állatok. A háború terheit nyögő országban ugyanis nehézséget okozott a fővárosi állatkert lakóinak az etetése, ezért az illetékesek megkérték a Zugligetben élőket, hogy gyűjtsenek vadgesztenyét a növényevőknek – köztük a tevéknek is.

A könyvbemutató zárásaként Földváry Gergely arra hívta fel a figyelmet, hogy nem ért véget a hegyvidéki történetek bemutatása. A könyvnek biztosan lesz második része, mert bőven akad még elmesélni való.

-05

Földváry Gergely, az új helytörténeti kötet szerzője

munkája egyfajta tisztelgés is a jeles évforduló előtt.

Miért fontos a helytörténet? – tette fel a kérdést Pokorni Zoltán. Szerinte a megélt és megismert történetek egész életünkben elkí-

galmas tárlat nyílik majd, amely a fővárosnál mindössze egy évvel fiatalabb fogaskerekűt mutatja be.

Prof. dr. Csorba László, az MTA doktora méltatásában a történetek természetét járta körül. Mint fogalmazott, ezek révén emlékezünk, és az emlékek mindig velünk vannak, néha pedig a felszínre törnek.

„Öröm olvasni a könyvet. Finom apróságok sorát tárja elénk, és ezek megteremtik az otthonosságot” – mondta a kötet szakmai lektora, aki az elbeszélés szellemére is felhívta a figyelmet, amely megjelenik a kiadványban, segít kibontani a többlettartalmat, láttatja a nem láthatót, kifejezésre juttatja a szavak mögötti értelmet. Még erősebb akkor, ha érzelmek kapcsolódnak a történetekhez, ha a környezet, az épületek, a táj fontosak számunkra, részei az identitásunknak. Akik tehát a Hegyvidéken élnek, minden bizonnyal nagy lelkesedéssel forgatják majd a könyvet, de Csorba László szerint ez nem azt jelenti,

sérnek minket, és hozzájárulnak ahhoz, hogy valódi otthon legyen a lakhelyünk. Pontosan ilyen történeteket ad át nekünk a szerző. A

Lovaspólya-mérkőzés résztvevői a Vérmezőn az 1920-as években

riájuk múltja. Mint mondta, az idén ötvenéves a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény, amely gyönyörű és méltó helyen, a Lovasút

A Hegyvidék egyik nevezetes épülete a Böszörményi út 13-15. alatt

tor utcai házáról az anyaggyűjtés során derült ki, hogy ő maga tervezte. Egykor a 287-es szám alatt állt, ma ez a 6-os szám, azonban az eredeti épületet már régen elbontották.

A Fácánossal kapcsolatos történetek keresése közben talált rá a

lított, hogy éppen ezek a korábban nem ismert részletek a legizgalmasabbak, és azt bizonyítják, hogy mindig van tartalék, van ismeretlen a helytörténetben.

Feltűnik a kötetben a főváros legrégebbi, 1702-ben készült köztéri szobra, amely annak idején a

BACH PROJECT

2024 04 04 18:00

GYÁRFÁS BALÁZS
gitár

ORGYÁN CSANÁD
harmonika

GYULAI CSONGOR
klarinét

EGRI ESZTER
gitár

Négy fiatal zenészből álló csapat, akiknek műsoruk Johann Sebastian Bach eredeti kompozíciói mellett átíratokat és a szerzőhöz köthető műveket is tartalmaz, melyeket szólóban és kamara felállásokban szólaltatnak meg.

Helyszín: Hegyvidéki Kulturális Szalon - 1124 Budapest, Törpe u. 2.

Jegyinfo// 1.000Ft, Hegyvidék kártyával ingyenes
kulturalisszalon.jegy.hu
Regisztráció nélkül a férőhelyek függvényében tudunk helyet biztosítani

HANGOK SZÁRNYÁN

A FÖLD KÖRÜL

2024. 04. 05.
18:00

West Side Story filmkoncert

GÖTZ SAXOPHONE QUARTET

Götz Nándor, Kedl László, Szűcs Zoltán,
Bajuszsnács Mihály - saxofonok,
Götz Blanka - ütőhangszerek

Jegyinfo// 2.500Ft, Hegyvidék kártyával 1.500Ft
kulturalisszalon.jegy.hu
Regisztráció nélkül a férőhelyek függvényében tudunk helyet biztosítani

Helyszín:
Hegyvidéki Kulturális Szalon
1124 Budapest, Törpe u. 2.

MOZOG ÖN ELEGET?

Miért nem?

- nincs kedvem hozzá
- nincs kivel
- nem ismerem a körületi lehetőségeket
- sokba kerülnek a terembérletek
- nem tudom, hogyan kezdjem el

A Hegyvidéki Önkormányzat számos ingyenes, beltéri és szabadtéri programot kínál Önnek partnereink keresztül.

ISMERI a Zöld Receptet?

A körületi orvosok felírják Önnek a megfelelő mozgásterápiát!

Önnek mire van szüksége?

Választható mozgásforma kategóriák, orvosa ajánlása szerint:

- Prevenció
- Energizálás
- Mentálfejlesztés
- Izomfejlesztés
- Stresszcsökkentés
- Hangulatjavítás
- Lazítás-nyújtás

KÉRJE A ZÖLD RECEPTEK ORVOSÁTÓL!

A fenti kategóriákba számos, jó hangulatú csoportos program tartozik, mint például zumba, aerobic, pétanque, asztalitenisz, kímélő torna, jóga vagy gyaloglóklub.

Éljen egészségesebb és vidámabb életet!

<https://hegyvideksport.hu/zold-recept/>

Tegyen otthona biztonságáért!

Éljen a kivételes lehetőséggel márciusban, és tájékozódjon lakásbiztosításának újrakötési lehetőségeiről!

Márciusban Magyarország Kormánya lehetőséget biztosít a lakásbiztosítással rendelkezők számára szerződéseik felülvizsgálatára, újrakötésére. A lakásbiztosítás csak akkor tud megfelelő védelmet nyújtani, ha minden fontos káresetre fedezetet ad. Szintén nagyon fontos, hogy a biztosítási összeg váratlan helyzet esetén akár a teljes ingatlan értékét fedezze a mai árak mellett is.

Tájékozódjon lakásbiztosításának újrakötési lehetőségeiről akár a biztosítóknál, biztosításközvetítőknél, bankjánál, akár az interneten elérhető kalkulátorok és ajánlatok segítségével!

KORMÁNY INFORMÁCIÓ

Utolsó simítások ünnep előtt

Az ünnepnapok előtt még az utolsó pillanatban is jól jöhet egy-egy ötlet, amit nem nehéz megvalósítani, és változatosságot hozhat a megszokott ételek sorába. A korai húsvétal most egybeesik a harsányzöld, fokhagymaillatú, friss medvehagyma megjelenése – ritka alkalom, érdemes kihasználni! Az ünnepi húsvétesbe meglepetésbetétnek medvehagymás gombócokat tehetünk, és a hidegtálakat, salátákat is bátran gazdagíthatjuk vele. A kaszinótojás házi elkészítésével is megpróbálkozhatunk.

Szép hagyomány, hogy a húsvéti sonkához nem kenyeret, hanem kalácsot kínálunk. Természetesen ebbe kevesebb cukor kell, mint az édes kalácsokba, de nem muszáj feltétlenül sósnak lennie. Miután a kalácsot az utolsó pillanatokban sütjük, még eldönthetjük, hogy az idén nem szögletes vagy fonott formában készítjük: vidámabb, mutatósabb lesz, ha a tésztából rudakat sodrunk, és nyusziformára tekergetjük, vagy kis, kerek koszorúkat formálunk belőle, amelyekbe piros tojások kerülhetnek. Ha pedig nagy koszorút sütünk, akkor a közepébe halmozhatjuk a színes főtt tojásokat. Mindenképpen a húsvéti asztal díszí lehetnek!

MEDVEHAGYMÁS GOMBÓC LEVESBE

A medvehagymát, miután rövid a szezonja, érdemes minél többet, minél változatosabban felhasználni. A felesleget le is lehet fagyasztani. Ez a túrós, medvehagymás gombóc bármilyen egyszerű zöldséglevest vagy erőlevest ízben és látványban egyaránt feldob.

Hozzávalók (4 személyre):
15 dkg túró
3 evőkanál liszt
2 evőkanál reszelt sajt
1 tojás
só, őrölt bors
reszelt szerecsendió
5 medvehagymalevél

A túrót szitán áttörjük, majd a liszttel, a reszelt sajttal és a tojással jó simára keverjük. Sózzuk, borsozzuk, szerecsendióval fűszerezünk. Legalább 30 percig hűtőszekrényben pihentetjük. Közben a medvehagymát megmossuk, leszárogatjuk, és nagyon vékony csíkokra vágjuk. A túrós masszát

tésztába ujjunkkal mélyedést nyomunk, és az lassan emelkedik fel, a tésztánk jó. Ha gyorsan visszaugrik, hagyjuk még kelni! Ezt követően gyúrólapon egy-másfél ujjnyi vastag, 30 centi hosszú rudakat hengergetünk a tésztából. Egy részüköt tekergetve nyuszikat formálhatunk (külön a testüket, külön a fejüket a fülekkel), a többitől különböző méretű koszorúkat kerekíthetünk.

A kész kalácskákat kizsírított tepsibe fektetjük, letakarjuk, és 30 percig ismét kelni hagyjuk. Végül

Három evőkanálnyi lisztet a vajjal egy mély tálban elmorzsolunk. Ezután az élesztőt, a sót és a cukrot beleszórjuk. A tejet kézzel melegítjük, és ráöntjük. A maradék lisztet hozzáadjuk, és fakanállal vagy háztartási gép dagasztófejével lágy tésztává dolgozzuk. Akkor jó, ha hólyagosodni kezd. Ha túl lágy lenne, egy kevés lisztet adunk hozzá. Belisztezett deszkán cipót formálunk belőle, és kézzel még egyszer jól átggyúrjuk, hogy kellően rugalmas legyen.

Ezután a tésztát egy mély, belisztezett tálban, letakarva, még 40 percig hagyjuk kelni, ezalatt a duplájára nő. Kelesztés után, ha a

Kaszinótojás – szerencsejáték a konyhában

Ki hinné, hogy a ma kaszinótojásnéként ismert töltött tojás története egészen az ókori Rómáig nyúlik vissza? Akármennyire meglepő, még az alkotója nevét is megőrizte a „gasztrotörténelem”.

Marcus Apicius Gavius szakácsmesterről van szó, aki az 1. században köztisztelőben álló ember volt Itáliában, élvezte a császári udvar támogatását, és teljes vagyonát megszállottan a fényűző vendéglátásra költötte. Híres receptjeit szakácskönyvbe foglalta, és a latin mellett kiadta görög nyelven is. Gavius mester a töltött tojást első fogásként, mondhatni, előételként találta, és ez sokban különbözött a mai ismert változattól: a főtt tojás sárgáját szardíniával, apróra vágott zöldségekkel és gyümölcsökkel keverte.

A töltött tojás hamar elterjedt Európában, a 14. századtól már a

Magyar Elek, az „Ínyesmester”

hidegtálak elengedhetetlen része volt. Eredetileg mimóztatójás, salátatójás, felöltöttetett tojás névvel illették, a nyugati országokban pedig „orosz tojás” néven ismerték, mert főként orosz salátá-ágyon tálalták, ami majonézzel kevert főtt krumpli, sárgarépa, uborka, alma, főtt, kockákra vágott csirkehús keverékéből állt.

1786-ban egy Nagy-Britanniában megjelenő szakácskönyvben a töltött tojás „Deviled Egg”, azaz „Ördögi tojás” néven szerepelt. Az ördögi jelző az erős, pikáns ízesítésre utalt, de egyesek szerint az egyház hatására készítették enyhébb fűszerezésűt is „Angel Egg”, azaz „Angyali tojás” néven.

A töltött tojás mára népszerű Európában, Észak-Amerikában, Ausztráliában egyaránt. Magyarországon a „kaszinó” nevet Magyar Eleknek, az 1900-as évek

SONKÁS CIPŐ

Ezt a receptet Juli kolléganőmtől tanultam; ő eredetileg mikrohullámú készülékben készítette el, úgy is jól sikerült, de sütőben sütvé ilycsiklandóbb, ropogósabb lett. Nagyszerű ötlet, látványos megoldás a maradék sonka és a másnapos kenyér hasznosítására. A cipő felvágásához jó éles kés szükséges.

Hozzávalók egy egész cipő megtöltéséhez:
1 kerek, szikkadt rozskenyér
10 dkg füstölt szalonna
20 dkg főtt füstölt sonka
2 közepes ecetes uborka
10 dkg reszelt füstölt sajt
só
2 dl tejföl

A rozskenyér tetejéről egy vékony lapot levágunk, majd a belsőjét úgy vágjuk ki, hogy a cipőnek legalább egy centiméteres fala maradjon. A szalonnát kis kockákra vágjuk, és üvegesre sütjük. A főtt sonkát felkockázzuk, és a nagyjából összemorzolt kenyér-

béllel együtt a szalonnához adjuk, majd jól összekeverjük. Kicsit át is forrosítjuk, hogy az ízek átjárják a kenyeret.

Ezután az apróra vágott uborkát és a füstölt sajt felét is beleforrasztjuk, további 2 percig együtt sütjük, majd még tűzforrón az egészet a cipőbe kanalazzuk. Ezt

követően azonnal egy kizsírított tepsibe vagy tűzálló tálba állítjuk, a kenyér „kalapját” szorosan a tetejére illesztjük, a megszórt tejfőllel leöntjük, a maradék sajtot rászórjuk, és forró sütőbe toljuk annyi időre, hogy a cipő beszívja a tejszínt, a sajt pedig a tetejére olvadjon.

HABOS KIVIS TORTA

Az idén olyan korán van húsvét, hogy még híre-hamva sincs a friss gyümölcsöknek, pedig már nagyon vágyunk rájuk. Szerencsére itt van az üde zöld kivi és a meguntathatlan mandarin. Vidám ünnepi torta készülhet a segítségükkel.

Hozzávalók (12 szelethez):
...a tésztához:
6 tojás
18 dkg cukor
késhegynyi szódadikarbóna
1 bicitrom
10 dkg rétesliszt
...a forma kikenéséhez: zsír és liszt
...a krémhez:
20 dkg porcukor
1 tojás sárgája
1 dl tej
10 dkg vaj
1 csomag vaníliás cukor
4 dl tejszín
1 csomag ún. habfix
2-2 kivi és mandarin

A tésztához a tojások sárgáját a cukorral és a szódadikarbónával habosra keverjük, a citrom sárga héját beleeresztjük, a levét belefacsarjuk. Utána a lisztet és a tojások kemény habbát vert fehérjét felváltva a tésztába forgatjuk, és egy kizsírított, kilisztezett tortaformába toljuk. Forró sütőbe toljuk, és 5 percig erős, majd takaréklánggal

tűpróbaig sütjük. Ekkor a tüzet elzárjuk, de a tésztát a meleg sütő nyitott ajtajában még 5 percig állni hagyjuk. A szélét meglazítva egy deszkára borítjuk, és ha kihűlt, két lapba vágjuk.

A krémhez 15 dkg cukrot a tojássárgájával és a tejjel kikeverünk, majd gőz fölött, állandóan verve, krémmé főzzük. A gőzről levéve a vaníliás cukorral ízesítjük, és ha kihűlt, a vajjal habosra keverjük. A tejszínt a habfixszel kemény habbá verjük, és a felét a

krémbe keverjük. Az alsó tortalapra kenjük, és az egyik meghámozott, négyrészt vágott, majd hajszálvékonyra szelt kivivel megszórjuk. A felső tésztalapot ráfektetjük, és a maradék 5 dkg porcukorral ízesített tejszínhabbal a tortát bevonjuk.

A tetejét szépen kicifrázzuk, majd a másik meghámozott, felszeletelt kivivel és a meghámozott, kifiléztet mandarinnal díszítjük. A tortát fél napra jégbe hűtjük, csak utána tálaljuk.

híres gasztronómiai szakírójának, az „Ínyesmesternek” köszönheti, aki állította: a kaszinó szerencsejátékokhoz hasonlóan a legtöbb vendéglőben kispórolják, azaz „elkaszinózzák” belőle a legjobb hozzávalókat.

KASZINÓTOJÁS KLASSZIKUSAN ÉS EGYSZERŰEN

A tojásokat keményre főzzük, meghámozzuk, majd hosszában félbevágjuk; még jobb, ha a végüket levágjuk, és úgy kaparjuk ki a sárgájukat. A főtt tojások sárgáját tojásokként 1 dkg vajjal pépesítjük, majd majonézzel, mustárral, apróra vágott petrezselyemmel összekeverjük, sóval, őrölt borszal, leheletnyi cukorral ízesítjük. (Egy kevés besamel mártást is adhatunk hozzá, ami a forró vajon megforgatott liszt tejben sűrűre főzött változata.) Ezt a krémet a kemény tojásfehérjékbe töltjük, és a töltelekkel lefelé egymás mellé tálra rakosgatjuk.

A klasszikus változathoz forró vízben feloldott, aszpikkal kevert tartármártással (ez majonéz tejszín-vel vagy tejfőllel keverve) vonjuk be, és megvárjuk,

amíg megdermed. Ha egyszerűen akarjuk elkészíteni, akkor azonos mennyiségű majonézből és tejfőlből kevert, ízesített mártással öntjük le. A kaszinótojások díszítésének, tálalásának csak a képzeletünk szabhat határt.

(pákozdi)

